

Forflag til Lov om større Fordejendomes Overgang til Staten og om Indførelse af Statsfæste for disse Ejendomme, indbragt i Folketinget i Rigsdagssamlingen 1893—94 af Folketingsmændene Lauridsen og P. Christensen.

Ifølge Forflaget eksproprieres for Statens Regning al den saakaldte fri Hovedgaardsjord og den dertil hørende Jord, som er udtagen efter Lov 19de Februar 1861, ved Grevstaber, Baronier, Stamhuse, Fideikommissgodsfer, Klostre eller andre Stiftelser og Sorø Akademi, dog saaledes at Haber, Parke, Skove og det nuværende Fæstegods ikke berøres af Loven. Samtidig inddrages Præstegaardsjorden under Staten. I Forbindelse hermed køber Staten efterhaanden al anden Jord, der kan erholdes for 60 pCt. af den Sum, hvortil den er vurderet (§ 2). De Jorder, der paa den foran angivne Maade ere overgaaede i Statens Eje, inddeles i Lodder paa mindst $\frac{1}{2}$ Td. og højest 1 Td. Hartkorn, saaledes at Lodderne blive saa store, at der efter den paagældende Egnis Forhold paa dem kan holdes 1 Hest og 3 à 4 Køer (§ 7). De herefter fremkomne Lodder bortkæstes efter de for Arvefæste uden Ret til at sælge og pantsætte gældende Regler (§ 6). Enhver fuldmyndig Mand, som har Indfødsret, har Afgang til at fæste en Lod, naar han kan stille Sikkerhed for et halvt Aars Leje (§ 9). Fordelingen af Lodderne mellem dem, som have meldt sig, sker af Kommunalbestyrelsen med Amtsrådets Approbation. Der udsædighes snarest mulig midlertidige Fæstebreve, hvorefter hver Fæster betaler et halvt Aars Afgift af Jordlodden og overtager denne med Forpligtelse til at lade Bygningerne opføre inden en vis nærmere Frist (§ 15). Bygningerne opføres efter en af Amtet godkendt Plan. Staten staffer den til Bygningens Opførelse nødvendige Kapital, mod at denne forrentes og afdrages af Brugeren. Bygningen er da Statens Ejendom saavel som Jorden (§ 10). Naar Bygningen er opført og godkendt af Stedets Sogneraad, betaler Staten gennem Amtstuen alle de efter Byggeplanen paaløbne Udgifter. Af den Sum, der indestaar i Bygningerne, svares 5 pCt. i Rente og Afdrag (§ 11). Fæsteafgiften fastsættes af Kommunalbestyrelsen foreløbig kun for 5 Aar og derefter for 10 Aar ad Gangen (§ 22). Naar Fæsteren opfylder sine Forpligtelser, er Fæsteforholdet uopsigeligt fra Statens Side; derimod kan Fæsteren opgive det med 1 Aars Varjel (§ 18). Betaler Fæsteren ikke de halvårlige Afgifter eller undlader at betale Assurancepræmie, har Staten Ret til at hæve Fæsteforholdet og bortkæste Stedet til en anden Fæster (§ 17). Ved Fæstets Ophør ved Fæsterens Fratræden afgøres det ved Skøn, om Fæsteren har forbedret eller forringet Ejendommen, og Fæsteren har Krav paa Bederlag for Forbedringer, men er paa den anden Side pligtig at yde Erstatning til Staten, hvis Ejendommen er forringet (§ 19). I Tilfælde af Fæsterens Død kan der ydes hans Arvinger Erstatning for Forbedringer (§ 20). Til Dækning af de Summer, der medgaa til Erstatninger for den inddragne Jord, udstedes 3 pCt. Statsobligationer, der amortiseres i 100 Aar (§ 25). De fornødne Midler til Opførelse af Bygningerne tilvejebringes ved Udstedelsen af $3\frac{1}{2}$ pCt. Statsobligationer, der amortiseres i 35 Aar.

Forflag til Lov om Lettelse ved Udstykning af mindre Jordlodder til Bebyggelse, indbragt i Folketinget i Rigsdagssamlingen 1894—95 af Folketingsmændene Bøjsen og R. Nielsen.

Ifølge Forflaget, om hvilket i øvrigt Landbotommisjonen har udtalt sig i sin Betænkning angaaende en Revision af Lovgivningen om Landejendomes Udstykning og Sammenlægning, kan, naar en Lod, hvis Hartkorn ikke overstiger $\frac{1}{2}$ Td., og hvis Areal ikke overstiger 10 Tdr. Land geometrisk Maal, agtes fraskilt en Ejendom, Hartkornfordelingen foretages efter Matrikulstaksterne eller den senest foretagne Takstation (§ 1). Dog skal den saaledes fraskilte Lod inden 2 Aar være bebygget til Husmandsbrug (§ 2).

Bed Siden af Forflag, som sigte til at tilvejebringe Jordlodder for Landarbejdere, er der ogsaa fremkommet Forflag, som gaa ud paa at bevare de nu bestaaende Husmandsbrug jfr. saaledes det i Rigsdagssamlingen 1893—94 af Folketingsmændene D. Hansen, Byriel Jensen og S. Jensen i Folketinget indbragte Forflag til Lov om Indskrænkning i Afgangen til Medlæggelse af Huslodder samt det i Rigsdagsamlingen 1895—96 i Folketinget af Folketingsmændene P. Christensen, Alberti, Bønløkke og S. Lund indbragte Forflag til Lov om Husmandsbrug, hvilket sidste Forflags §§ 1—2 have foreligget Landbotommisjonen. De nævnte Paragraffer ere saalydende: